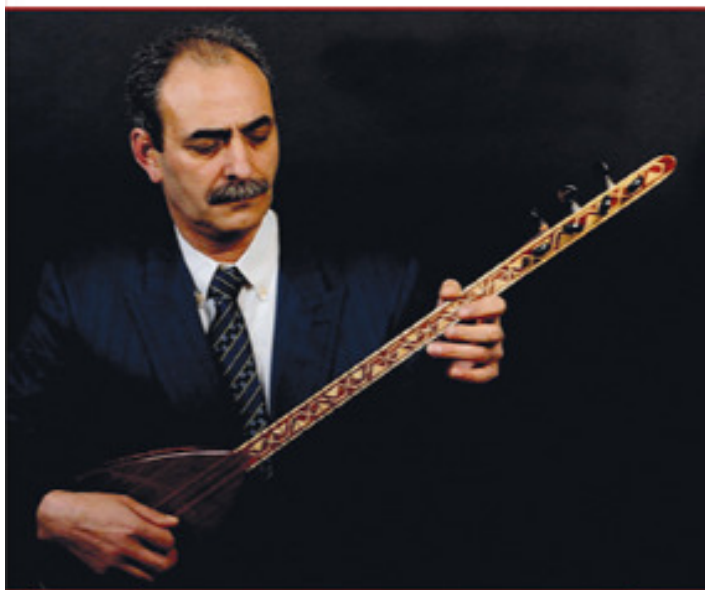

ŞEHİRİYAR (ÂŞIK ÇAĞLARI)

MUAMMER ÇALAR

Türk
Edebiyatı

 BENGÜ **Türkevi**
YAYINLARI

Şiir

Muammer alar

Œehriyar

http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=69499288

Œehriyar (ÂŒık ağları) :
ISBN 978-605-9148-80-1

Содержание

Накında Yazılanлар	17
İNSANCA BİR DURUŞ HAYAT...	17
HOŞGÖRÜ VE ÇAĞLARI...	
HOLLANDA DA HAYKIRAN BİR OZAN	22
AMSTERDAM'DA KARAMANLI BİR AŞIK	26
ÇAĞLARI	
TÜRKÜLER YÜREĞİMİZİN DILI	33
BAŞIMIZIN SEVDA YELİDİR	
KABİLİYET, MARİFET, MEZİYET...	39
O BİR OZANDIR	40
Şiirleri	43
ŞİİR NEDİR?	43
ŞAIR GİBİ ŞİİR YAZMAK	44
Конец ознакомительного фрагмента.	45

Muammer Çalar Şehriyar (Âşık Çağları)

ŞEHRIYÂR

Gönül kafesinde bübül misali
Feryâdı figânda ahüzardayım
Aşk çölünde açan bir gül misali
İrem bağlarında şehr-i yârdayım

Sevda denizine yelken açalı
Seyyahlar misâli sonsuz turdayım
Dünyaya rest çekip serden geçeli
Bilmem zarardayım bilmem kârdayım

Çağları dediler kuru göllere

Dört mevsim hazanda boran kardayım
Sevdanla düşeli dilden dillere
Medet ey sevdiğim başı dardayım

Muammer Çalar, 15 Mart 1965’de Karaman’da doğmuştur. Aşık, doğumuyla ilgili anılarını şöyle dile getirir “Karaman Morcalı Köyünde bir yaz günü ekin dağında doğmuşum. Göbeğimi babam kesmiş, o zamanlarda doğan çocukları ilkokula başlayana kadar nüfusa yazdırmazlarmış nitekim bende ilkokula başladıktan sonra nüfusa yazılmışım ve 15 Mart 1965 nüfus cüzdanıma sahip oldumsa da annem hep seni ekin dağında yığının dibinde doğurdum der.”

Çalar, ilkokulu köyünde okumuş daha sonra ailesiyle Hollanda’ya yerleşmiştir. Hollanda’da 18 yaşına kadar okuma zorunluluğu nedeniyle orada yeniden okula başlamış, bir yıl dil, iki yıl da meslek okuluna gitmiştir. Okulu bitirmeden iş hayatına atılmıştır. Temizlik, tekstil gibi sektörlerde çalışmış, 5 yıl kadar işverenlik yapmış, tekstil atölyesi açmıştır. Daha sonra restoran ve kahve çalıştırmış, sağlığının bozulması nedeniyle 7 yıl kadar ankilozon rahatsızlığı yüzünden çalışmamıştır. Bu yedi yıl içinde tekrar üç yıl grafik okuluna gitmiş, 9 dalda sertifika almış ve 3 yıl gönüllü olarak 50 yaş üstü Hollandalılara bilgisayarlı grafik dersleri vermiştir.

1987’de Ayşe Hanımla evlenmiştir. 1988’de Gülhan ve 1990’da Atike isimli kızları, 1995’de de Erkan isimli oğlu doğmuştur. Gülhan ve Atike hukuk bölümünde oğlu Erkan’da

lise 2. Sınıfta okumaktadır. Onun yaşam öyküsü pek çok insan için bir örnektir. Söylediği sözlerde ve yazdığı şiirlerde gerek çektiği acıları, gerek yaşama gücünü gerekse ailesine duyduğu derin sevgiyi görmek mümkündür. 1997 yılında belinde başlayan rahatsızlıktan dolayı çalışamaz olmuş, tedavi için başvurduğu hastane uzun araştırmalar sonucu ankilozon olduğunu bununla yaşaması gerektiğini açıklamıştır. O dayanılması güç ağrılar içinde yaşam mücadelesi verirken kendisini edebiyata, sanata, saza söze vermiştir. Bilgisayarla internetle tanışınca, bilgisayar sayesinde tekrar okula başlamış grafik öğrenmiş, gönüllü yaşlılara dersler vermiştir. Bu onun hayata karşı duyduğu yaşam mücadelesinin ürünüdür.

Onun mısraları adeta sevgi kokar, umudunu yitirmiş pek çok insan için bir kapı aralar. Eşini ailesini çok seven âşık bunu her fırsatta dile getirmektedir Ona ailesini sorduğumuzda Âşık Çağlar'ın verdiği ilk cevap “eşimle Karaman'da bir yaz günü görücü usulüyle tanışıp evlendim, iyi ki de evlenmişim, birbirimizi çok sevdik hala da ilk günkü gibi âşığız” olur. Yıllar önce görücü usulüyle evlendiği eşine ilk günkü gibi duyduğu aşkı onun şiirlerinde görmek mümkündür.

Muammer Çalar, 2004 yılında Karaman'ın Ayrancı Kasabasına bağlı Ambar köyünde görev yapan Doktor Suat Kıyak'a gitmiş, onun uyguladığı tedavi ile dördüncü günde ağrıları yok olmuş ve bir yıl içerisinde kendini toparlayarak işe başlamıştır. Çağlarî şimdi ise Hollanda'da Türk döneri üreten bir fabrikanın mamullerini pazarlamakta bu vesile ile sık sık seyahat

edip gezme imkânı bulmaktadır.

Çalar, âşıklığa başlamasını şu sözleriyle anlatır: “Ben henüz çocuktum köyde oturuyorduk. Anneciğimin okuması yazması yoktu, babamsa okumayı yazmayı askerde öğrenmiş.1969 yılında Hollanda’ya çalışmaya giden babacığımın gelen mektupları annem okutmak için ablama ve ağabeyime ne diller döker ne vaatler ederdi buna rağmen onlar annemin mektuplarını okumamakta ve geri babama cevap yazmakta pek yavan davranırlardı. Anacığım o mektubu koynunda gezdirir ne zaman aklına gelse onu öper koklar yüzüne sürer ağlardı. Bu durum beni çok yaralardı ve ben anneme “anne beni okula gönder ben senin mektuplarını okuyacağım, cevabını babama yazıvereceğim” derdim bana “a yavrum sen daha küçüksün gelecek yıl seni okula alacaklarmış” derdi ve ben okula başlayıp birinci sınıfta fişlerdeki harfleri tanıyıp okumaya başlayınca aynı provayı annemle mektuplar üzerinde yapmaya başladık hele 2.sınıfta annem söyleyip ben yazdığım mektuplar babama ulaşip cevaplar gelmeye başlayınca mektuplaşmamız arttı. Anacığım her mektup yazdığında sonuna haydi birde destan yazalım der, o söyler bende yazardım. Bu benim çok hoşuma giderdi, anneme sorar dururdum anneme “bu destanı nasıl söyledin, nereden bilirsin” diye sorduğumda annem de bana saatlarca anlatırdı. “Yunus Emre varmış ilahiler söylemiş, Karacaoğlan varmış güzellere yakımlar yakar dururmuş, insanlar yavuklusuna ahvalini destanla deyiverir, Nuri Dayın gibi âşıklar var onlar da saziyla destanını söylerler derdi.

1978'de ilkokul bitti yaz tatilinde köyümüze inşaat ustası olarak bir Halil İbrahim usta geldi. Amcam Recep Çalar'ın evini yapmaya bende amcamın evi olması münasebetiyle yardımcı oluyorum taş, kum, çakıl taşıyorum. Halil İbrahim usta Karacaoğlan'ın şiirlerini ezbere saatlerce sesli okurdu, çay saatlerinde, yemek saatlerinde benim çok ilgimi çektiğini fark edince ben ne zaman duvar örme sırasında onun yakınına yaklaşısam bana ayrıca bir şiir okuyuverirdi. İnşaat 15 sonra bitti ve İbrahim usta geldiği Dağal Köyüne geri dönmeye hazırlanırken beni çağırıp bir kitap hediye etti eski, yarısı yırtık pırtık bir kitap. Bu kitap Karacaoğlan'ın hayatı ve şiirleriydi kaç kez okudum, her gününe o kitap yerleşti ve ben İstanbul'a çalışmaya gittim, meslek öğrenmeye ufak bir terzi atölyesinde işe başladım, anneme yazdığım mektuplarda Karacaoğlan'ın şiirlerinden yazar gönderirdim, bu böyle devam ederken kendimde şiirler yazmayı denedim 1980 Hollanda ya gelince gurbetlik hasretlik mektup trafiğini iyice hızlandırdı bu mektuplarda anamdan bana geçme alışkanlığım sürdü gitti ve bir şiir defteri oluşturmaya karar verdim. Yazdığım şiirleri herkesten gizliyordum. Bir gün eve geldiğimde şiir defterimi bulamadım anneme sorduğumda “a kuzum baban odanı topladıydı, senin defteri de yırtıp atmış” demez mi dünyam yıkıldı çok ağladım ve babamla tartışıp evi terk etme kararı aldım. Odama girdim çantamı hazırladım tam kapıdan çıkarken babam kolumdan tutup, “oğlum beş dakika bir konuşalım sonra git nereye istersen” dedi. Ve beni karşısına oturtup konuşmaya başladı. “Bak oğlum

sen çok güzel bir şey yapmaya çalışıyorsun ancak bilgisizliğinden yalan yanlış yapıyorsun. Şiir nedir desem bana anlatabilir misin” dedi? Benden cevap yok. “Babam bak oğlum şiir bir toplumun yüzünün akıdır. Toplumlar ozanlarıyla, yazarlarıyla, şairleriyle, sanatıyla övünürler. Madem şiir yazacaksan ben derim ki var git önce bir araştır incele bak senden öncekiler ne yazmış neden yazmış nasıl yapmış kendini bilgiyle donat ki adam gibi şiir yazabilesin böyle kır kültürüyle yazılan şiirin hiç bir edebi değeri yoktur.” Deyince hemen kalkıp babamın elini öptüm af diledim sarılıp ağladık ikimizde birbirimizden özür diledik barıştık. O günden sonra kendimi kitaplara verdim işin dışında kalan zamanımı okumaya ayırdım 3 yıl tek kelime şiir yazmadan sadece okudum araştırdım, ozanlarımızın şairlerimizde elde edebildiğim kadar yapıtlarını inceledim, bir oda dolusu kütüphanem oldu.”

1983 yılında yazdığı ilk şiiri “Yıkılası Gurbet Eller “bestelenip türkü olmuş daha sonra da “Hoşgörü” adlı albümünde yayınlanmıştır.

Karamanlı Merhum âşık Mevlevî (Nuri Uzun) Muammer Çalar’ın dayısıdır. Amcası Hikmet Çalar da Karaman yöresinde saz, cümbüş, keman, ud gibi bütün telli çalgıları ustaca çalan mahalli bir sanatçıdır. Bu iki isim ailesinde ki geleneğe bağlı iki önemli isim olmakla birlikte kendisine de ustalık eden kişilerdir. Onun söz ustalarından biri de İsa Oğuzdur. Onunla 1986’da Karaman’da saz alırken tanışmıştır. İsa Oğuz onun Âşık Mevlevî’nin yeğeni olduğunu ve Çalar’ın da şiir yazdığını

öğrenince onunla görüşmeye başlamış. Muammer Çalar şiirlerini ona göndermiş, İsa Oğuz teknik yönünden eksiklerini belirtmiş ve onun bazı şiirlerini yayınlamıştır.

Âşık kollarından herhangi birine mensup değildir.Şiirlerini çoğunlukla heceyle yazmakla birlikte aruz denemelerinde de bulunmuştur.Şiirlerini irticalen icra etmemektedir. Genellikle yazdığı şiirlerini aynen muhafaza etmekte, hiç beğenmediği şiirlerini de imha etmektedir.Eskiden şiirlerini defterinde muhafaza eden âşık, teknolojinin getirdiği olanaklardan faydalanarak artık şiirlerini bilgisayara kaydetmektedir.Ayrıca şiirlerini www.ifksan.com, www.caglari.com adreslerinde yayınlamakla çeşitli edebiyat siteleriyle de paylaşmaktadır.Âşık makamları ve âşık meclislerinde ki düzenler hakkında bilgi sahibi değildir. Kendisi henüz rüya ve bade tecrübesi yaşamamıştır. Karacaoğlan, Âşık Veysel, Yunus Emre, Dadaloğlu,Mahsunî Şerif onun usta olarak gördüğü geleneğin en büyük temsilcileridir.

Zaman zaman katıldığı programlarda atışmalara katılan âşık fasıl düzenlerini pek bilmemektedir.Şiirlerini dergi, antoloji ve internet sitelerinde yayınlamakta, vakıf, dernek, ve üniversitelerin yaptığı etkinliklerde şiirlerini icra etmektedir.Amsterdam'da ki bir dernek tarafından 2004'te "Gurbetten Sılaya" isimli şiir kitabı bastırılmıştır.1997'de "Hoşgörü" isimli ilk albümü Akbaş müzik tarafından , 2004'te "Hoşgörü 2" adlı albümü Türk Evi Araştırmalar Merkezi Amsterdam sponsorluğuyla Özdiyar müzik tarafından

yayınlanmıştır. 2010'da Hoşgörü 3 adlı albümü Atlas döner sponsorluğuyla temmuz ayında Hollanda da yayınlanmış fakat henüz Türkiye'de basılması için bir şirketle anlaşması yapılamamıştır.

Muammer Çalar başından geçen ve kendisini çok etkileyen bir olay üzerine aşağıda ki şiiri yazmış daha sonra onu besteleyerek, müzik albümünde yayınlamıştır.

“Çok sevdiğim arkadaşım Salih Bulut Amsterdam'da hapishaneye düştü ve ben onu ziyarete gitmişim. Bir gün sonra çocuklarını hapishaneye ziyarete götürecektim, sabaha hapishaneden ölüm haberi geldi ve inanmadım çocuklarını hapishaneye değil morga ziyarete götürmek zorunda kaldım. Bu talihsiz olay üzerine arkadaşşıma şu ağıtı yazdım ve besteledim.”

PERİŞAN

Acı haberin dost yürekler yakar,
Kuzular ağlaşır sızı perişan
Kader mi firgât mi nedir tecelli,
Yazılar içinde yazgı perişan

Elini tuttum da buz gibi tenin,
Yüzüne baktım da değişmiş rengin,
Beş arşından giymiş beyaz gömleğin,
Ütüsü perişan düzü perişan

Sonsuzluk uykusu sarmış bedeni,
Uyan dedim uyan duymuyor beni,
Nicedir matem in sefil Çağlarâ
Sazında inleyen sözün perişan

Âşıklık geleneğinin yaşamasında âşıklara düşen görevleri
Çalar şöyle sıralamaktadır:

1) Âşığım diyen, mahlası olan âşıklarımız tarihin omuzlarına yüklediği ağır yükün bilinciyle hareket etmelidir.

2) Dernekler kurmalı, bir çatı altında kurumlaşp çalışmalarını dünyanın dört bir yanına sesini duyurmalıdır.

3) Bu kurumlar yeni âşıkların yetişmesini sağlayan bir okul görevler üstlenmelidir.

4) Sürekli dayanışma içinde olup herkesin dalında uzmanlaşması için yardımcı olunmalıdır.Örneğin benim şiir veya saz tarzımda eksikliler arızalar varsa bunu dostane bir şekilde benim düzeltmeme yol gösteren olmalıdır.

5) Her yaptığını beğenmekten ziyade her zaman en iyisini yapmak için çaba ve gayret sarf edilmelidir.

6) Âşıklarımız Yunusça düşünüp Pir Sultanca söylemeliler birliğe, dirliğe, barışa, hoşgörüye giden yolu açmalılar, siyaseti ve ideolojiyi sanatlarından uzak tutmalıdırlar.

Kendini yetiştirmeden âşığız diye ortaya çıkan kimselerden yakınan ve bu konuda medyanın duyarsızlığını eleştiren Çalar, devlet ve üniversitelerden beklentisini şöyle ifade etmiştir:

“Devlet yaşan ozanlarımıza sahip çıkmalı, her yıl en

başarılı olanları ödüllendirmeli ki geriden gelen adayları heveslendirmelidir. En azından yılda bir iki organize ile bu yaşayan ozanlarımız bir araya getirip toplumla buluşturulmalı ve gerçek âşıkların, ozanların en azından hayat sigortası sağlanmalı ilerde emeklilik hakkı tanınmalıdır. Üniversiteler ozanlarımız ve halk kültürümüz ve edebiyatımızla ilgili araştırmalar yapmalı edebiyat derslerinde tercih ettiği ozanlarımızın çalışmalarına da yer vermeliler ve bunu yaparken de tarafsız olabilmeliler ki ağırlığı sünni ozanlara verip alevi ozanlarımızı rencide edip küstürmemelidirler. Maddi durumu olmayan âşıkların şiirlerini kitap olarak bastırarak onları ölümsüzleştirmelidirler.”

KON TV, KGRT ve TRT’de programlara katılan âşık, BUMA STEMRA, NORMA, ANASAM, İLESAM TÜRKEVİ, SMHO derneklerine üyedir. İFKSAN’ın(insan fikir kültür sanat hoşgörü derneği) kurucusu ve başkanıdır.

1988 Karaman Âşıklar Derneğince düzenlenen Karaman, Konya civarı amatör âşıklar ve şairler yarışmasında jüri “Hamdolsun” isimli şiiriyle Aşık Çağları mahlası jüri özel ödülüne layık görülmüştür.

Gönül atım girdi dostun bağına,
Çoban olduk ormanına dağına
Bir damladan aktık dost ırmağına,
Sel olup çağlayıp aktık hamdolsun

Aşk menendin içip nâra garıldık,
Ne o dosta küsüp yâra darıldık

Toprak idik, takla takla yarıldık,
İkilik kininden geçtik hamdolsun

Arıyız uçarız kırmızı güle,
Güller nazik ola dertli bülbüle..
Çağlarî der: ahvalimiz Kâmile,
Sual edip açtık, açtık hamdolsun.

Ozanlık ve âşıklık kavramları, Çalar için aynı şeyi ifa de eder. Ona göre ozan da, âşik da evrensel sorumluluk bi linciyle hareket eden misyonun gereğini yapandır. Onun en büyük misyonu aşk, doğa, özlem, ölüm, ayrılık, ve toplumsal sorunlarımızı tema olarak seçip, onu hoşgörü hamuruyla yoğurmak nakış nakış işlemektir. Cem törenleri hakkında hiç bir bilgisi yoktur fakat âşik kahvehaneleri yakından tanır. “Âşıklar kahvehanesi bir âşıklar derneğidir, orada haftanın belli günlerinde sıra geceleri gibi musiki meşk edilir ustalar ve çıraklar karışık şiirler icra ederler ve sonra acemiler hünerle rini sergiler ustalar tarafından denetlenilirler, başarılı olanlara sembolik ödüller, başarısız olanlara ek derslere devam etmeleri önerilir.

Bir de halk kahvehanelerinde Sivas, Kars, Erzurum gibi yörelerde hala süregelen, iki aşığın bir kahvehanede bulunan topluma saziyla doğaçlama şiirler söylerler ve atışma örneği sergilerler, sonuç olarak ortaya tepsi atarlar herkes gönlünden kopan bir miktarı tepsiye atar bu da âşıkların ücreti olarak onlara verilir. Yıllardır Türkiye’den sırf bunu yapmak için Hollanda’ya gelen Karşı âşıklarımız var her gelen burda beni

bulur zaman zaman bende onlara iştirak edip bu kahvehanelerde çalıp söyleme ve atışma örneklerini sergiledim”

Aşık Çağları'nın Yayınlanmış Eserleri

- 1997 Hoşgörü 1 Müzik albümü
- 2004 Hoşgörü 2 Müzik Albümü
- 2004 Gurbetten sılaya Şiir kitabı
- 2010 Hoşgörü 3 adlı müzik albümü
- 2014 Hoşgörü 4 Müzik Albümü
- 2017 Hoşgörü 5 Müzik Albümü

– 2018- Şehriyâr Şiir Kitabı yayınlanmıştır.

Müzik Albümlerini internette satın almak için aşağıdaki linklerden ulaşabilirsiniz

www.caglari.com Online müzik Shop

<https://itunes.apple.com/nl/artist/as-k-caglari/ id966838550>

<https://itunes.apple.com/nl/album/hosgoru-2/ id966869249>

<https://itunes.apple.com/nl/album/hosgoru-3/ id966875129>

[https://itunes.apple.com/nl/album/hosgoru-4/ id966884934?](https://itunes.apple.com/nl/album/hosgoru-4/ id966884934?ign-mpt=uo%3D4)

[ign-mpt=uo%3D4](https://itunes.apple.com/nl/album/hosgoru-4/ id966884934?ign-mpt=uo%3D4)

<https://itunes.apple.com/nl/album/elvan-elvan/ id966905323>

[https://itunes.apple.com/nl/album/turkuler-1/ id966838541?](https://itunes.apple.com/nl/album/turkuler-1/ id966838541?uo=4)

[uo=4](https://itunes.apple.com/nl/album/turkuler-1/ id966838541?uo=4)

[https://itunes.apple.com/nl/album/vefas-z-yarim/](https://itunes.apple.com/nl/album/vefas-z-yarim/ id966921572?ign-mpt=uo%3D4)

[id966921572?ign-mpt=uo%3D4](https://itunes.apple.com/nl/album/vefas-z-yarim/ id966921572?ign-mpt=uo%3D4)

Yukarıdaki bölüm, SAZIN VE SÖZÜN SULTANLARI Yaşayan Hallk Şairleri – VII, Editörler: Dr. Fatma Ahsen

TURAN, Oğuzhan Aydın, Gülşah GÜLEGÜL, Gazi Kitabevi
adlı eserinden alınmıştır.

Hakkında Yazılanlar

İNSANCA BİR DURUŞ HAYAT... HOŞGÖRÜ VE ÇAĞLARI...

“Çağlar’ının asıl adı Muammer Çalar 15 Mart 1965 Karaman Morcalı köyünde dünya’ya geldi. İlkokulu doğduğu köyde bitirdi,1980 yılında işçi ailesi olarak Hollanda’ya gelip yerleşti. Eserlerinin bir bölümünü bir kitapta toplayan Çağlari’nin üçüncü Albümü de piyasaya çıkmak üzere. 1987 de Konya aşıklar bayramında kendisine bir ödül ve Çağlari mahlası verildi.”

Aşık Çağlari’nin üçüncü albümü hazır durumda zevkle dinledim bu değerli ozanı, bir ve ikinci albümünden daha özenli ve düzenli hazırlanmış.

Umarım hak ettiği, beklediği ilgiyi, değeri görür..

Çağlari geleneksel şiirin dil, anlatım, ölçü anlayışından ayrılmadan aşk, doğa, özlem, ölüm, ayrılık gibi temaları işlemiştir şiirlerinde, türkülerinde. Aşık edebiyatının özelliği ve sadeliğiyle yazılmış, zengin ve güçlü bir şiir sunuyor bizlere.

Çağlari şiirlerinde edebiyat geleneklerine uygun olarak, süsten uzak, açık, net, anlaşılır bir dil kullanmış. Deyiş ve toplumsal yergi içerikli şiirleriyle de halk şiirinin ustalarından sayılır Çağlari.

Aşıklık ve halk ozanlığı Anadolu da toplumun öncüsü olmuş bir gelenek, Kaynağını geleneklerden, halkın kültüründen alan bir edebiyat, halka mal olmuş bir kültürdür.

Çağları de yaşamını halkla birlikte idame ettiren, sazıyla sözüyle halkın sesini yüreğinde çağıldayan güçlü bir Ozan.

Biçim, konular, duyarlıklar bakımından da halk kültürüne, halkın hayatına sıkı sıkıya bağlı Aşık Çağları'nın şiirleri, türküleri.

“Âşık edebiyatının kaynağı, İslamiyet'in kabulünden önceki Sözlü Edebiyat'tır. 15. yy'dan sonra gelişerek günümüze kadar ulaşmıştır. Şiirini, aşk, doğa, kahramanlık gibi konularda, sazıyla birlikte söyleyen şairlere İslâm'dan önce “ozan”, “baksı”, “kam” “oyun” denilirken, İslâm'ın kabulünden sonra “âşık” ya da “saz şairi” denmiştir. Bu âşıkların oluşturduğu edebiyata da “âşık tarzı Türk edebiyatı” denir.

Âşık edebiyatı şiirden ibarettir. Bu şiir din dışı bir şiirdir; âşık da denilen şairlerin kopuz, bağlama, cura, tambura eşliğinde söyledikleri sözlü-besteli edebiyat türüdür”.

İşin aslına bakılırsa, ozanlık geleneği Şamanlık geleneğiyle eşanlı olarak yazılır Şaman hocalarının aynı zamanda birer ozan oldukları artık biliniyor Nereden ba-karsan bak, MÖ 5 yüzyıllara kadar uzanan bir geçmişten söz etmek gerekiyor...

“Âşıklık geleneği, kültür varlığımızın önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Âşıklık çağlar süren deneyimlerden geçerek biçimlenmiş, kendine özgü icra töresi, geleneğe dayalı yapısı, âşık olmak, âşıklığı sürdürmek için uyulması gereken kuralları

olan bir gelenektir. Âşık edebiyatı, ozan – baksı geleneğinin Anadolu’da yaşama biçiminin değişimiyle ortadan kalkması üzerine oluşmuştur.Âşıklık geleneğinde sazlı (telden), sazsız (dilden), doğaçlama yoluyla, kalemle (yazarak) veya birkaç özelliği birden taşıyan geleneğe bağlı olarak şiir söyleyenlere “âşık”, bu söyleme biçimine “âşıklık – âşıklama”, âşıkları yönlendiren kurallar bütününe de “âşıklık geleneği” adı verilir.”

Çağlar’ının kendi deyimiyle “Ozanlık bir mertebedir, layık olmaksızın meşakkatli, zor bir iş. Ticari bir amacım yok, her halk Ozan’ının buluşmak istediği yer, insanın gönlüdür, kalbidir, sevgisidir. Çünkü Ozanlık geleneğinde tabiat sevgisi, halk sevgisi, vatan sevgisi, hak sevgisi vardır. Dünya var oldukça halkın ozanları da olacaktır. Gurbette yaşadığım için Gurbetçi ozan diyorlar, varsın desinler ben işime bakarım”. Demekle yet’iniyor Aşık Çağları.

Ozan deyince özgür düşünen, düşündüklerini özgürce haykırıp yolsuzluklara, haksızlıklara da baş kaldırandır. 13 ve 14. yüzyıla ilişkin halkın tarihinde Yunus, Aşık Paşa, Kaygusuz gibi ozanların şiirlerinden başka neler gelmiştir günümüze.

Halk şiiri sadeliğine rağmen bir ustalık, maharet ve güçlü bir deyiş kabiliyeti gerektirir... Aşık Çağları, söylediği türkülerde sevinci, kederi, özlemi dile getirir yanık yanık, saziyla türkülerini konuşturur adeta...

Şiirinde duyguları, özlemleri, acıları dile getirse de zaman zaman ince bir sezgi espi duyarlılığı da kendini gösterir.

Çağları yüreğini güzelliklerle bezemiş güler yüzlü, dost, tatlı

dilli, hayırsever, misafirperver dost bir insan. Hasreti gönlünde duman duman tütse de gurbet ellerde, yaşama sevincini, dostluğa, doğaya, vatana olan sevgisini yüceltir hep.

Karakteridir hoşgörü, doğa ve insan sevgisi, Mevlana tutkunu bir ozan.

Her ozan yetiştiği ortamın kültürünü yansıtır. Çağlariye hasret türkülerini söyleten etkenin en etkinini kuşkusuz gurbettir. Ekmek parası için yadelerde yaşamak zorunda kalanların arkada bıraktıkları ana, baba, eş ve çocuklar mektuplar bekler, para bekler acıdır ama Çağlari bunları hem yaşamış hem de gurbetdaşlarının kederine, efkarına tanık olmuştur.

Sazının mızrabı hasret teline vurdukça dağlara vurur yankısı, sevgililerin, hasret çekenlerin aynası olur. Yıllara vurur kıvrıklaşır, yakar yanar yankılanır dağlarda, ovalarda... Gurbette hasret çekenlerin derdini, efkarını arzı hal eyler.., Hasret çekenlerin duygularına tercüman olur. Kimi zaman gözyaşı olur yanıklarda süzülür, kimi zaman teselli olur yüreklere serpilir türkü türkü...

Daha önceki bir yazımda da sözünü ettiğim gibi Aşık Çağlari, "sevgisi, saygısı, alçak gönüllülüğü, bilgeliği ve dost canlısı tavırlarıyla, düşmanlığın, kinin ya da ucuz popilistliğin derin çukuruna gömülmüş, ucuz politikalarla çevresindeki insanları çekip çeviren ve alabildiğine kullanan hırs küpüne dönmüş zavallı insan tipinden çok uzak. Çağlari sazıyla sözüyle davudi sesiyle bence tam bir halk ozanı halk adamı. İfksan kurumu çerçevesinde ortaya koyduğu düşünceler ve şimdiye kadar büyük

bir emek ve özveriyle oluşturduğu halk ozan ve halk edebiyatıyla ilgili bilgi belge ve eserleriyle belki de Şimdiye kadar oluşturulan en büyük arŐive sahip.”

AŐık ađları'nın hayatında, Tűrkűlerinde içtenliđin, gűzelliđin, temiz duyguların ve bir yűređin insanca vuruŐu var.

Ve bu űylece kimliđine sinmiŐtir bu duruŐ.... HAYAT...
HOŐGŲRŲ VE ÇAĐLARI.....

Nuri Can

www.nurican.com

2010.07.07

HOLLANDA DA HAYKIRAN BİR OZAN

*“Unutma ki şairleri haykırmayan bir millet
Sevenleri toprak olmuş öksüz çocuk gibidir”*

Mehmet Emin Yurdakul

Evet savaş yıllarını, daha doğrusu Osmanlının çöküş, yıkılış ve paylaşıldığı bir zamanı gören M. E. Yurdakul böyle diyor. Siyasi olaylara politikacılar, ekonomiye iktisatçılar, talim ve terbiyeye eğitimciler yön verse de; duygu ve düşünceleri, heyecan ve endişeleri, ümit ve beklentileri, dert ve felaketleri şairler/ozanlar dile getirir, düşünce ve ilim adamları anlar ve anlatır.

Şairleri, ozanları, aydınları konuşan, söyleyen, yazan bir toplum güçlüdür. Bunlardan mahrum olan toplumların kolu kanadı kırık, sağı solu belirsiz, dili damağı kurumuş gibidir. Zira toplumlar bunlarla konuşur, bunlarla haykırır, bunlarla derdini anlatır. Ya da kendini ifade eder.

Hele felaket zamanlarını düşünün. Savaş, tabii afet, gurbet, ayrılık gibi. Bu zamanlarda insanların dili kim olur? Durumu kim hakkıyla dile getirebilir? Kim sözcüsü olur felaketzedenin? Kim derdini mısralara, satırlara, ya da sazın tellerine dökebilir? Kim bir yetimin mahzunluğunu bir türkü kadar, bir ozanın terennümleri kadar anlatabilir?

Ozanlar, şairler, sanatçılar, ya da aydınlar... Bunlar yoksa, bunları yetiştirememişse bir toplum, zayıf, suskun, ebkem kalmaya mahkumdur. Böyle bir toplum dilini, yüreğini, sesini kaybetmiş demektir.

Batı Avrupa'da hatırı sayılır Türkçe konuşan bir toplum var. Önceleri gurbetçi denilen ve emekçi sınıfında sayılan bu toplum, şimdilerde var olma, bütün dinamikleriyle kendini ifade etme, hatta ekonomik boyutuyla de kendini gösterme çabasında.

Gurbetçi denilen Anadolu kökenli insanlar artık Avrupa'da yerleşmeye, yerli olmaya çalışıyor. Bir anlamda burada bir la facto (fiili gerçeklik) bir unsur olarak hayata devam etmek istiyor. Elbette göçmenlerin yerleşik hayata geçmesi, kültürel bir unsur olmaları, hesaba katılır bir toplum katmanı olmaları zaman alacaktır.

İşte bu toplum dilini, kimliğini, inancını, her türlü değerlerini, kültürünü koruma mücadelesi veriyor. Bu bağlamda bazı güzel gelenekleri, bazı değerleri burada da yeşertme çabası gösteriyor.

Bu değerlerden ve geleneklerden biri de köklü ve uzun bir geçmişi olan halk şairliği veya ozan geleneğidir.

Siz bu işin emektarlarına ister saz şairi deyin, isterseniz halk aşıkları, farketmez. Sazıyla ve sözüyle bağlı bulunduğu toplumun sözü ve dilidir onlar. Dışarıdan bakıldığı zaman onlar kendileri için icray-ı sanat ettikleri zannedilir. Ya da sesi biraz güzel olan çıkıyor meydana, bir şeyler söylüyor, ama asıl amaç başka diye düşünülebilir.

Bu yargıda gerçek payı olmakla birlikte, bir geleneğin canlı

tutulması, kültürümüzün önemli bir parçası olan saz şairliğinin yaşatılması önemlidir. Çıksın bir kaç gönüllü Türkiye dışında da bu güzel geleğın ayakta kalması için gayret etsin. Olaya bir de bu taraftan bakmak gerekir.

Bu geleneğın Türkiye dışında da yaşatılması, sürdürölmek istenmesi dikkat çekici ve başlı başına alkışlanacak bir çabadır. Yani Türkiye'den gelen göçmenler Hollanda'da kendi toplumlarını oluştururken ekonomik, eğitim ve költürel faaliyetlerinin yanı sıra; aydınlarını, yazarlarını, medyasını, költür kurumlarını ve aynı zamanda ozan/şairlerini de yetiştirmeye çalışıyor. Zira şairler, halk aşıkları onların sesi ve sözü, dili ve yüreğı olacak. Onların duygularını saza ve söze dökcekler. Onlar adına haykıracaklar, onlar adına sevinecekler, onların yüreklerinde saklı duygulara tercüman olacaklar.

İşte bu seslerden, bu yüreklerden biri de dostum Muammer Çalar'dır. Siz ona Hollanda'da haykıran sesimiz diyebilirsiniz.

Çağları mahlasıyla bu geleneğı yaşatmanın, gündeme getirmenin, geleceğे taşımanın çabasında. Şiirleriye, sazıyla ve sözüyle bizden, içimizden bir ses. Çoğumuzun aklına gelen ama söze dökemediğımız düşünceleri, duyguları, sezgileri terennüm ediyor. Sese ve saza döküyor. Gür bir sesle, yiğit bir eda ile, mahzun bir ifade ile Çağları geçtiğımız günlerde yoğun ve iyi bir çalışma sonucunda üçüncü albümüyle költür dünyamıza merhaba dedi.

Dinleyici onun albümüne kulak verirken, kendi duygularını, hasretlerini ve haykırışını hissededer, içinin yankısını duyar.

“İşte böyle diyecektim ama, diyemedim. Sağ olsun bu ozan dedi. Benim de içimden böyle şeyler geçiyordu, ağzına sağlık, benim adıma dil oldu, konuştu, söyledi, haykırdı” der.

Çağları ve benzeri ozanlar, buradaki toplumumuzun söyleyen, konuşan ve haykıran sesleridir. Onlar buradaki toplumun öksüzlüğünü azaltan, bize ‘hey arkadaş! Yalnız değilsin, garip değilsin, değersiz değilsin, sen gurbette değilsin’ diyen seslerdir.

Bu özverili çalışmasından dolayı dostum Muammer Çalar’ı tebrik ediyor, daha nice başarılarla imza atmasını temenni ediyorum.

Sözüne ve yüreğine sağlık Aşık Çağları...

Hüseyin K. Ece

3.7.2010 Zaandam

www.huseyinece.com

AMSTERDAM'DA KARAMANLI BİR AŞIK ÇAĞLARI

Avrupadaki kültürümüzde yazılı ve görsel kültürümüzün yanısıra sözlü kültürümüz ve bu kültürümüzün içinde Aşıklık geleneği bambaşka bir yere sahiptir. Her ne kadar Anadolu'daki kadar yaygın olmasada Aşıklık geleneği diğer bir çok değerlerimiz gibi Avrupa'nın her yerinde hayatını idame ettirmektedir. peki nedir bu aşıklık geleneği? ve bu geleneği sürdüren Aşık nedir? Kimdir?

Kültür bakanlığına göre "Aşık" Türk Halk Edebiyatında XVI yüzyılın başından itibaren görülen şair tipidir. Aşığın şairlik gücünü rüyasında pirin sunduğu "aşk badesini" içmekle ve "sevgilisinin hayalini" kazandığına inanılır.

Rüyada genellikle aşık adayının karşısına bir sevgili veya saz çıkmaktadır.

Rüyaların süsü ak sakallı bir derviş ve bazen bir bazen üç dolu bardaktır.

Bardağın rüyada tas halinde görünmesinde sık sık rastlanır. Ozanlara rüyada sunulan tasların içindeki mayilere aşk dolusu denir.

Fars edebiyatının etkisiyle bade adını almaktadır.

Bunlar;erlik ,pirlik ve aşk badesi diye adlandırılırlar".

Aşıklık geleneği ise "genellikle bir usta Aşığın yanında yetişirler.

Ondan hem usta deyişlerini hemde sanatın icrasına ilişkin yol yöntemleri öğrenilir.

Aşık meclislerinde,kahvelerde bu ustaların sanatlarını icra ediş biçimlerini yeterince kavradıktan sonra, usatalaşan Ozanlarda kendilerine çırak alırlar ve gelenek bu şekilde devam eder.

İşte bu geleneği devam ettirenlerden biriside bizim içimizde kendisini adeta gizlercesine Amsterdam'da yaşamaktadır.

Esas adı Muammer Çalar olan aşığımızın mahlas ismi “Aşık Çağları” dir.

Uzun zamandır Amsterdamda yaşamasına rağmen onunla tanışmak ancak geçen sene gerçekleşti.

Elinde bir kaset omuzunda sazıyla Türkevi derneği lokalinde buluştuk.

Mütavazi kendini pek anlatmayan, takdim etmeyen, övmeyen bir tip.

Onun için olmalıdırki aynı şehirde yaşamamıza ve kültür sanat işleriyle uğraşmamıza rağmen ancak yeni tanışabildik Aşık Çağları İle.

Aşık Çağları Karaman'ın Morcalı köyünde dünyaya gelmiş. İlkokulu bu köyde bitirmiş ve 1980 yılında aile birleşimi çerçevesinde babasının yanına, Hollanda'ya gelmiş.

Nerden geliyor bu aşıklık geleneği sende? Soruna verdiği cevap aynen şöyle:

İlk okula devam ediyordum. Babam Hollanda daydı Annem okuma yazma bilmezdi.

Ben ise okuyabildiğim ve yazabildiğim kadarıyla Annem ile Babamın arasında bir iletişim aracıydım.

Babamdan gelen mektupları ben okurdum evde.

Annemin mektuplarının da genellikle ben yazardım babama. Katiplik yapardım.

Annem bu mektuplarının arasına gurbetteki babama destanvari metinler yazdırırdı.

Bütün bunları kafasından bilirdi annem.

Bu maniler benim üzerimde müthiş etkiler yaptı. Bende şiirler yazmaya başladım Merak sardı. O gündür bu gündür bir şeyler yazmaya ve söylemeye devam ediyorum.

Peki Muammer Çaların annesi bütün bu manileri, destanları nasıl ve nereden öğrenmişti? Oğul Çağları bu sorumuzada şöyle cevap veriyor:

Annem Karamanlı Aşık Mevlevi-Nuri Uzun'un kız kardeşidir.

Dayım Nuri Uzun tanınmış bir Mevlevi ve şair ozandır.

Dolayısıyla Aşıklık ve şairlik aileden gelen bir özellik olsa gerek”.

Yukarıda da belirtildiği gibi aşıklara ya bir üstad ya bir meclis tabiri caiz ise bir isim bir ünvan, Mahlas verirler.

Aşık Çağları Mahlası nasıl oldu sorumuza Çağları şu yanıtı veriyor.

Karamanda aşıklar kahvesi (derneği) vardır. burada her yıl aşıklar şöleni düzenlenir.

Ustalar, çıraklarını denerler, aşıklar meclisinde aşık atılırlar

ortaya gençlerin ürünleri hünerleri bir juri tarafından değerlendirilir ve ödüller verilir işte böyle, Karaman'da yapılan bir yarışma, 1987 yılında ben de bir şiirimle derece aldım ve juri bana o gün Aşık Çağları "Mahlasını verdi.

O gündür aşıklar dünyasında böyle anılır oldum.

Çağlarının ödül kazanan HAMDOLSUN adlı şiiri Şöyle

Gönül atım girdi dostun bağına,
Çoban oldum ormanına,dağına.
Bir damladan aktık dost ırmağına,
Sel olup çağlayıp aktık hamdolsun...

Aşk menendin içip nâra garıldık,
Ne o dosta küsüp, yâra darıldık,
Toprak idik takla, takkı yarıldık
İkilik kininden geçtik hamdolsun...

Arıyız, uçarız kırmızı gül'e,
Güller nazik ola dertli bülbül'e,

Çağlarım der, ahvalimiz kâmil'e,
Sual edip açtık, açtık hamdolsun.

Aşık Çağları artık kendisine bir görev verildiğine inanır
ve çalışmalara başlayıp eserlerini çeşitli gazete, dergi,
magazin ve antolojilerde yayımlar.

Çalışmalarında artık işlediği temalar, konular,
demokrasi, insan hakları, barış, hoşgörü, eşitlik,
ezilmişliğe isyan vb. üzerine yoğunlaşır.

Çağları Karamanlı olduğunu hiç bir zaman unutmaz.
Karaman onun için Yunus'unda yaşadığı bir belde
olmasından bir okadar daha önemlidir
ve bu sevgiyi şiirlerine yansıtır.

Karaman'da yaşadığın topraklardan,
Kalktımda geliyorum, dost Yunus Emre'm..
Morcalı deresinde, deli çaylardan,
Aktımda geliyorum dost Yunus Emre'm...

Hoşgörü adeta Çağları ile eş anlama gelmiştir.
Onlarca belki yüzlerce şiirinde hoşgörü ve toleransı
anlatır, dile getirir Çağları.
Mevlana felsefesinde olduğu gibi hepimiz biriz öyleyse
bu didişme
bu boğuşma niye diye sorar.

Adem'den,Havva'dan geldik biz cihana,
Bakma farklı lisan dil konuştuğuna..
Dünya insanların tüm mutluluğuna,
Eşitliği yazın,yazın ta ilk başlara.

Çağları'nin eserleri özellikle “Lütfi Peşket, Mürsel Sinan,
Sebahattin Öztütüncü ve diğerleri tarafından türkü, şarkı ve ilahi
olarak bestelenip okunmaktadır.

1998 TRT radyo kim ne demiş 1999 TRT allı turnam 2000

Kanal 7 gönüldağı proğramı, 2001 TRT alo Türkiyenin sesinde toplam 22 eseri yer almış.

1997 Hořđörü adlı müzik kaseti 2000 şiir antolojisi ve gurbetten sılaya şiir kitabını yayına hazırlamış olan Aşık ađlari Mesam ve Anasam üyesidir.

Amsterdam'da hayatını sürdüren Aşık ađlari son günlerde yoğun bir şekilde yepyeni türküleriyle ikinci kasetini hazırlamaktadır.

Anadolu kültürümün bu geleneđini her türlü ilgisizliđe, takipsizliđe rağmen yaşatan ve devam ettiren Çağlari'lere selam olsun.

Veyis Güngör

12.07.2003

www.veyisgungor.com

TÜRKÜLER YÜREĞİMİZİN DILI BAŞIMIZIN SEVDA YELİDİR

Türküler yüreğimizin dili, başımızın sevda yelidir. Anadır, bacıdır, kardeştir, gurbete gidip dönmeyen oğul, hasret çeken yavukludur, Anadır, Anadolu'dur türküler.

Türkülerin olmadığı yerde çiçekler açmaz, kuşlar cıvıdamaz, akmaz derin-dingin ırmaklar hasrete; bahçeye dikilen fidanlar yeşermez türküler olmadıkça... Çiçekler kokmaz türkülerin geçmediği yollarda...

“İnsanların türküleri kendilerinden güzel/ kendilerinden umutlu/ kendilerinden kederli/ daha uzun ömürlü kendilerinden/ sevdim insanlardan çok türkülerini/ insansız yaşayabildim/ türküsüz hiçbir zaman...” derken Nazım Hikmet, türküleri övmekle kalmıyor aynı zamanda da yaşıyor...

Türküler umuttur, hasrettir, vefadır, dostluktur ve yüreğimizde kıvrım kıvrım dolanan ince bir yoldur sılaya uzanan gurbet ellerde. Dermandır dermansız kalanlara... Yüreğin gurbetinde büyüyen, özlemleri kor kor, demet demet sunan iki damla hasret çiçeğidir türküler... Yüreğimizdeki sevgi kıpırtılarıdır, sevgi pınarıdır gürül gürül hasrete akan...

Yaşama sevincinden tutunda ölüm acısına kadar, vefayı, vefasızlığı, hasreti, sevgiyi, inancı, direnci, aşkı türkülerle dile getirmiş, türkülerle seslenmişiz. İçimizi, acımızı, sevdamızı türkülere dökmüşüz, türkülerle bölüşmüşüz!...

Bir damla aşk iksiridir kırık kadehlerde yudumladığımız,
bir damla su'dur hayatımızda türküler. Yüreğimizde ateşlerle
dağlanan volkanlar kadar dağlayıcı, özlemler kadar sıcak ve
yakıcıdır. Aynı zamanda da bahar yelleri gibi serin ve dağbaşında
bir pınar kadar ferahlatıcıdır türkülerimiz..

Bakın Bedri Rahmi Eyüpoğlu'nun dizelerine...

“Ah bu türküler

Türkülerimiz

Ana südü” gibi candan

Ana südü” gibi temiz

Türkülerde tüter dağ dağ, yayla yayla

Köyümüz, köylümüz, memleketimiz”.

Türküler kanatsız kaldığımızda kanadımız, efkarlı olduğumuz
ve yalnız kaldığımız gecelerde tesellimiz olmuştur. Sesimizim
çıkmadığı yerde sesimiz, nefesimizin kesildiği yerde nefesimiz
olmuştur türküler....

Bazen toprağa düşen su damlası gibi düşüp yüreklerimize
ayrılık ateşini söndürmüş. Yağmur olup bizi vuslatına erdirmiş
bazen...

Bizim canımız, coğrafyamız, anamız, yarımız, gurbet ellerde
tek teselli kaynağımız olmuş türküler. Memleketin başı dumanlı
dağlarından, yemyeşil ovalarından, bağlarından, pınarlarından
turnalarla haber beklemiş, seher yelleriyle selam yollamışızdır
sevdiklerimize türkü türkü.

“Ah bu türküler, köy türküleri
Mis gibi insan kokar, mis gibi toprak
Hilesiz hurdasız, çırılçıplak
Dişisi dişi, erkeği erkek
Kaşı kaş, gözü göz, yarası yara
Bıçağı bıçak.
Ah bu türküler, köy türküleri
Karanlık kuyularda açılmış çiçekler gibi
Kiminin reyhasından geçilmez
Kimi zehir, kimi zemberek gibi.”

Geceleri uzanıp kalınca gurbet yataklarına yorgun ve kimsesiz; Bir türkü nağmesi gelmeyiversin kulağımıza, dumanlanır hemencecik gözlerimiz; ince ince bir sızı sızar yüreğimize... Türküler damlayan gözyaşlarımızdır yağmurlu gecelerde, yanağımızdan süzülen pınarlardır...

Türküleri “Hasret Gültekin” bilip, “Mahsuni” gibi uğurlarken, ardında yolladığımız gözlerimizdir kimsesiz mezarlara... Bilirizki; türküler de, türküleri yakanlar da çoğu zaman kimsesizdir... Yine de en acılı günlerimizde bile bizi terk etmeyen en vefalı sadık dostumuzdur türküler, sevdiğimizdir ele-güne, dosta- düşmana karşı...

Türküler değil midir? Buram buram hasret kokan toprak gibi; Emek gibi, ekmek gibi, ter gibi, bir çocuğun elindeki taze somun gibi... Türküler değil midir? dünyanın en muhteşem gelini, en sabırlı anası... Türküler değil midir? Özümüz, sözümüz, gözümüz; yollarda yoldaş olup dağlar denizler aşan bizimle...

Anamızın gözünde bir damla yaş olup süzülen, yavuklumuzun yüzünde bir tomurcuk çiçek olup açan. Gurbette hasretimiz, sılada ayrılığımız, karımız, kızımız, oğlumuz. Tek dostumuz, avuntumuz, sırdaşımız bekar odalarında Türküler değil midir?

...

Türkülerimiz acılardan damıtılmış gözyaşı, yangınlardan yüreğimize düşmüş madımak, mevsimlerden bahar, vakitlerden akşam; Çiçeklerden gül, figanda bülbül, kuşlardan turnadır...

Biliriz ki, türküler baharda ruhumuza işleyen pak nefesler gibidir, yeni yetme sevdalıların dilinden rüzgarlarla savrulan, pınarlarla çoşan...

Bilirizki, bülbüllerin gözyaşlarıdır güle kavuşma adına türküler... Biliriz ki, bahar yağmurlarında güle kavuşma sevinci gizlidir. Güz yağmurlarında ise bülbüllün gülden ayrılacağıın hicranı...

Biliriz ki, türküler Anadolu insanının dilden, gönülden söylediği kah ağlayan, kah ağlatan, güldüren, sevindiren duygu dolu gönül sesimizdir. Rüzgar olup şahlanan, sel olup çoşan, deniz olup dalgalanan yaşama sevincimiz, vefalımız, vefasızımız, aşkımız, sevdamızdır...

“Ah bu türküler, köy türküleri

Ne düzeni belli, ne yazanı

Altlarında imza yok ama

içlerinde yürek var

Cennet misali sevişen

Cehennemler gibi dövüşen

Bir çocuk gibi gülüp
Mağaralar gibi inleyen
Nasıl unuttur nasıl
Ömründe bir kez olsun
Halk türküsü dinleyen...”

Ve bunca imkansızlıklara rağmen yine de değerli ozanlarımızla birlikte tarihteki yolculuğunu sürdürmeye devam ediyor. Yolculuğunun Hollanda’daki emekçisi ve adresi ise son kasetiyle hayli ilgi gören Aşık Çağlari’dir. Bunun en önemli etkeni şüphesiz davudi sesi, sazı, seçkin güzel eserleri ve yorumlama biçimidir.

Türkülerimiz dedik, türküler hiç satsız, sözsüz, ozan-sız ve Hollanda da yaşayıp da Aşık Çağlari’den söz etmeden olur mu? Bu değerleri birbirinden ayırmak mümkün mü? Hiç türküler Çağlari’siz, Çağlari türküsüz olur mu? Çağlari’nin türküleri kimi dağlardan sel olup gelir, kimi rüzgar olup pınarlara seslenir, kimi hasret olup, aşk olup yüreklerde beslenir ve dinledikçe gönlümüz türküyle dolar... İşte Aşık Çağlari’den bir uzun hava...

Sazım alıp gidem karlı dağlara
Garip anam şimdi ağlasın dağlar
Seherde bir haber salım o yâra
Tarayıp zülfünü bağlasın dağlar

Anam ne zor imiş yardan ayrılmak
Sılada sevdiğim ağlasın dağlar
Hayali gözümde hep ırmak ırmak
Zülfü perişanım çağlasın dağlar
yazar.

Nuri Can

www.nurican.com

KABİLİYET, MARİFET, MEZİYET...

Değerli ozanım, her şey ver maşallah sizde.
Saz var, söz var, ses var. Daha ne istenir ki...
İçtenlik, sıcaklık, sosyallik işin artıları.

Türk insanının bütün özelliklerini yansıtıyorsunuz maşallah.

Çok güzel bir çalışma olmuş. Sadece ne beklerdim desem herhalde doğru ifade etmiş olurum; şu nakarat kısımları varya türkünüzün, oraları daha vurgulu söyleseydik nasıl olurdu acaba.

Dolu dolu, gümbür gümbür... Türklüğümüzü dünyaya haykırıyorduk... Korkusuzca, övünerek, güvenerek...

Veya bilmem teknik olarak olur muydu, sadece nakarat kısımlarını oratoryo tarzında, arkadan daha gür sesli birileri şiir okur gibi, her bir kelimeyi vurgulu, yüksek tonlu okuyarak size eşlik etseydi... Nasıl olurdu bilemiyorum.

Ben işin tekniğinden anlamam. Sadece düşündüğüm, beyinlere, gönüllere, ruhlara öyle bir işlemeli ki, insan yolda yürürken bile o nakarat dizelerini gayri ihtiyari mırıldanmalı, hatta kendinden geçerek söylemeli.

Diline, sazına, sözüne, gönlüne sağlık. Kültürümüzü yaşatan ve yaşayan bu güzel insanlara selam olsun.

Saygılarımla...

Hikmet Çiftci

O BİR OZANDIR

Çağları'm der, Ayyıldızlı bu Sancak,
Sönmeyecek Hilâl, hep parlayacak,
Kıyamete kadar yıkılmayacak,
Türküz şanlı Türk evladlarıyız

Özünde taşıdığı hümanist duygular, evrensel derinliğinin yanında yıllardır gurbetçi olmanın omuzlarına yüklediği taşınması zor yük ve yüreğine kelepçelediği “sıla” özlemiyle tanıdığım değerli ozanımız sevgili Âşık Çağları” nin coşkulu yorumundan dinlediğim bu güzel yiğitleme, tıpkı “ONUNCU YIL MARŞI” gibi ritmik ve coşkulu tınılarıyla akılda kalıcı güzel ve anlamlı bir çalışma. Kendisini kutlarım.

Şiir elbette ki ozan yüreğiyle, ozan diliyle ve algısıyla özde taşınan “aidiyetlik “duygularının masumane bir içtenlikle sese dönüşümüdür. Muammer Bey” in ses tonu marş şeklinde bir yoruma çok müsait.

Öncelikle şiiri teknik olarak Halk Edebiyatının âşıklık geleneğine göre değerlendirmemiz gerekir. Yiğitleme tarzında 6+5=11 hece ölçüğüyle yazılmış, yer yer duraklarda hece bölünmesi ile ölçü bütünlüğü sağlanmış, kafiye ve rediflerde yeterli özenin gösterilmediği bir şiir. Dediğim gibi, âşık geleneğinde bu durum çokça önemli değildir. Söze, sözdeki derinliğe bakılır. Şiir içeriğine gelince;

Değerli ozanımızın bugüne değin paylaştığım şiirlerinde; insanı temel alan Yunus yüreğiyle Hak” ka /hakkaniyete gösterdiği duyarlılığı... Ayrıştırıcılıktan uzak -etnik ve inançsal farklılıkların zenginliğiyle beslediği hoşgörü geleneğine – ortak paydalarda tek güç tek kuvvet olan- gelişmiş uzlaşma ve demokratik anlayışını harmanlayan söylemlerini gördüm. Ve tabii ki hayatın imbiğinden geçmiş /pişmiş olgun İnsanı...

“Biz Cumhuriyet’in Çocuklarıyız” şiirinde, “Türk” lük” şuuru coşkulu bir dille mısralara yansıtılmış Fakat burada ki “Türk” lük şuuru” elbette ki ayrıştırıcı-öteleyici anlamda işlenmiyor. Dizelerinden de anlaşılacağı gibi; Kendisini yok etmeye çalışan güçlere karşı halkıyla bütünleşerek destanlar yazmış, adeta küllerinden doğmuş... Ay yıldızlı bayrağı ve Türkçe anadiliyle hür ve bağımsız “Ulus-devlet” olabilmemiş... Halkına seçme ve seçilme hakkını tanıyarak özgür iradenin erdemini-onurun yanında yer almış Mustafa Kemal Atatürk” ün kurduğu cumhuriyete ve ona temel olan devrimlere/ ilkelere inanmış... Etnik ve inançsal ayrılıkların farklılıkların -olması gereken zenginlikler-güzellikler olarak- baş tacı edildiği “demokratik anlayışı sahiplenmiş.. Anayasa ile koruma altına alınan bireylerin eşit ve birinci sınıf” vatandaş” sayıldığına inanmış... Bu topraklara koşulsuz sevgi ve değerler silsilesiyle” bağlı bir birey olarak “Türk” kimliğiyle” ülkesini ileriye taşıma-yüceltme ve yükseltme mesuliyetiyle dolu bir vatanseverin; “gurbet” denilen farklı bir coğrafya-kültür ve sosyal yapı içerisinde yaşıyor olmasının meydana getirdiği kırık fay hattında ki; arada

kalmışlık ve aidiyetlik duygusunun ruhunda oluşturduğu yürek sancılarını...Kısacası hamurundaki mayaya özlemimi gördüm.

Sonuçta o bir OZAN! Ruhunun derinliklerinden kopup gelen “insani” her duyguyu yüreğine-usuna nakşeden... Yaşadığı, serpilip boy verdiği, hamurunun yoğrulduğu fakat gündemdeki sorunlarıyla “GÖLGELENMİŞ YARINLAR” görüntüsü uyandırarak yüreğini kanatan sılasına, vatanına duyduğu özlem ile ekmeğini kazandığı ancak öteleştirildiği-yabancılaştığı kültürün onda yarattığı tepkiyi birleştirip ozanca dizelere döken Aşık Çağları lerle geleneklerimiz yaşar gider... Saygılarımla

Refika Doğan

Şiirleri

ŞIIR NEDİR?

Şiir; dört mısraya dizilmiş söz zinciri değil.

Şiir; âşığıın sazı, dervişin nazıdır.

Şiir; sevdânın özü, baharın yazıdır.

Şiir; gülün sevdâsı, bülbülün avazıdır.

Şiir; sevgi, barış, birlik niyâzıdır.

Şiir; özlemdir, hasret sazıdır

Şiir; sevdanın âlâsı, gönlün duâsıdır.

Şiir; ananın feryadı, asker rüyâsıdır.

Şiir; güzel cümleler, sözün azıdır.

Kısacası şiir; edebiyat ansiklopedisinin koparılmaz bir sayfasıdır.

ŞAIR GIBI ŞIIR YAZMAK

Şairler Őelaleye benzerler Őelaleye
Akıp giderler gönöl nehrine karıŐırlar...
İnsan-ı kamil odur benzer bir meŐaleye
Raks edip gider ömür bahrine varıŐırlar...

Göl dalında Őakıyan Őeyda bülböl misali
İhvandır lalezarda figanla yarıŐırlar..

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «Литрес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на Литрес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.